

Domácí bohoslužba 18.10.2020 – díkuvzdání za úrodu

připravil Kamil Vystavěl

* * * * *

Úvodní slovo

Milost našeho Pána Ježíše Krista, Boží láska a společenství Ducha svatého ať je s námi.

Píseň z Evangelického zpěvníku č. 180

1. Vše má, Bože, chválit tebe, / ty jsi stvořil zem i nebe, / moře i to, což je v nich, / vše je dílem rukou tvých.
2. Ty jsi stvořil živé tvory, / luhy, řeky, pole, hory, / slunce, hvězdy ve výších, / vše je dílem rukou tvých.
3. Ty jsi stvořil ke své slávě, / i ty malé broučky v trávě, / i ty ptáky ve větvích, / vše je dílem rukou tvých.
4. Ty jsi stvořil i nás lidi, / oko tvé nás dobře vidí. / V Kristu jsi nás k sobě zdvih'. / Vše je dílem rukou tvých.

Čtení z 5. knihy Mojžíšovy 24,19-21

Když budeš sklízet ze svého pole a zapomeněš na poli snop, nevrátíš se pro něj. Bude patřit bezdomovci, sirotku a vdově, aby ti Hospodin, tvůj Bůh, požehnal při každé práci tvých rukou. Když oklátíš plody ze své olivy, nebudeš ještě setřásat zbylé. Ty budou patřit bezdomovci, sirotku a vdově. Když budeš na vinici sbírat hrozny, nebudeš po sobě paběrkovat. Bude to patřit bezdomovci, sirotku a vdově.

Čtení z evangelia podle Matouše 6,24

Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům. Neboť jednoho bude nenávidět a druhého milovat, k jednomu se přidá a druhým potom pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i majetku.

Zamyšlení

Když budeš sklízet... nevrátíš se pro zapomenutý snop, nebudeš po sobě paběrkovat, nepožneš pole až do okraje (3. Mojžíšova 23,22). Zní to jako nesmyslný pokyn. Vždyť jen špatný hospodář nechá ležet na poli pytel s bramborami. A při sklizni pšenice nenecháme část úrody neposekanou. Mojžíšův zákon však takový příkaz zmiňuje dohromady třikrát!¹

Ten pokyn je opravdu nesmyslný, jestliže bychom ho nedočetli do konce. Na konci je uveden pozoruhodný důvod: To [co na svém poli, stromu a vinici zanecháš] bude patřit

¹ Kromě uvedených dvou starozákonních textů je ještě v 3. Mojžíšově 19,9-10.

bezdomovci, sirotku a vdově. Zanecháš to těm, kdo žádné pole, vinice, ani zahrady nemají. Řečeno obecněji, část svého výdělku a výnosu je třeba dát solidárně k dispozici potřebným. Není to však tak, že by vůbec nešlo o výdělek, nepíše se, že bychom měli dát všechno k rozdělení.² Tedy ten výdělek je tu pro mne, ale zároveň také pro další.

Paběrkování je podle Starého zákona něco jako sociální a charitativní projekt. V Bibli je na toto téma rozvinutý celý příběh v knize jménem Rút.³

V České republice ve 21. století existuje řada zemědělských a zahradnických podniků, které na první pohled dělají něco velice podobného – jako kdyby znaly a dodržovaly Mojžíšovy příkazy. Při sklizni zeleniny a ovoce se posbírá a odveze do skladů větší část úrody, ale ne úplně celá.

Rozhodně však ne proto, aby chudí lidé mohli paběrkovat a přilepšit si ve své nouzi. Důvody jsou tyto: něco je příliš velké, něco zase příliš malé, případně to má nevhodný tvar, či barvu a obchodníci by takové kousky od zahradníků možná nechtěli přijmout do svých supermarketů. V supermarketu musí být všechno super a tak se stává, že ty plody, které nejsou ve všech ohledech super, shnijí na poli.

Existují prý malé skupiny dobrovolníků, jež se dokážou dohodnout se zemědělci a pořádají výpravy za potravinami, které byly zasety, ošetřovány, zalévány, které dokonce úspěšně vyrostly a které přesto nikdo nechce. Využívají se například v potravinových bankách.

V tomto případě se paběrkování stává ještě něčím dalším, ne jen charitativním projektem. Je to také ekologicky zodpovědný projekt.

Celé státy, ba i kontinenty se ocitají pod mocí něčeho – nevím přesně čeho. Ale existuje tichý nátlak na stamilióny lidí, takže to kalí lidskou mysl a vzbuzuje mylný dojem, že potraviny mají jen docela malou hodnotu. Uvedu ještě jeden příklad. Je převelice tenká hranice mezi tím, co je podle nás jídlo a co odpad. Bleskurychle se jedno může změnit v druhé. Před našimi zraky leží na stole chleba, pizza nebo třeba hovězí svíčková a z čistajasna se podstata toho pokrmu změní, degraduje a vzápětí je nesen do popelnice. Zdá se, že prazvláštní moc očarovala část lidstva.

Příkaz o paběrkování v době velkých přebytků můžeme chápat také jako příkaz ke znovuobjevení hodnoty toho, co bylo lidmi prohlášeno za bezcenné.

---

2 Ježíš tu a tam někomu dal takový pokyn rozdat všechno, ale právě a jen někomu – viz např. Lukáš 18,18-23.

3 Chudá vdova Rút z paběrkování získá obživu pro sebe i pro svoji tchyni. Viz kniha Rút, zvláště 2. kap.

A konečně je tu ještě novozákonní oddíl. Dva „páni“, dva principy, dva vlivy – každý velí jinak, každý vede své „poddané“⁴ jiným směrem. A tudíž dost dobře nelze podřizovat se oběma zároveň: *Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům. Neboť jednoho bude nenávidět a druhého milovat, k jednomu se přidá a druhým potom pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i majetku. (Mt 6,24)*

Jak se projevuje to, že miluji majetek? A jak se asi projevuje to, že miluji Boha? Představuji si, že milovník majetku se opravdu nerad dělí o výnosy svého políčka, nerad dává byť jen malou část ze své výplaty. Každou korunku zajisté bude on užívat, on a nikdo jiný. Nedělí se, když nemusí. A dělí se, jen když z toho sám má profit.

Hospodář se svými pomocníky, když přivezou domů z pole sklizené obilí, se jistě radují. Také výplata připsaná na náš účet bývá také důvodem k radosti. Ovšem radovat se z výdělku ještě není totéž co milovat majetek. Domnívám se, že ryzí radost, srdečná a hluboká radost, je spojená s udělováním darů. Buď jsem obdarován a to ve mně probouzí radost, nebo sám jiné obdaruji a to ve mně probouzí radost. Zda-li pak se milovník majetku umí srdečně radovat ze svého výdělku? To nevím. Ale zcela jistě nemá ani trochu radosti z toho, jestliže by měl ze svého dát jiným.

Představuji si, že ten, kdo má rád Boha, se pokouší vnímat dny svého života, rozličné zkušenosti, setkání, slova a také jídlo jako dary. V této vizi je svět plný darů, dáreků a dárečků různě přijímaných a dávaných. Jimi jsme propojováni s dalšími lidmi a s prostředím, jež nás obklopuje. A skrze to vše a skrze dar Ježíšova evangelia jsme propojeni s naším nebeským Otcem – se štědrým Dárcem života.

Píseň z Evangelického zpěvníku č. 176

1. Někdo mě vede za ruku, když bojím se jít tmou. / To je ten, který o mně ví, který je na mně laskavý, / je stále nade mnou.
2. Někdo mi dává denní chléb, že nemusím mít hlad. / To je ten, který o mně ví, který je na mně laskavý / a chce mi pomáhat.
3. Někdo mi dává sílu též, když už jsem unaven. / To je ten, který o mně ví, který je na mně laskavý, / ať je noc nebo den.
4. Někdo mě vede za ruku, proto se nechci bát. / To je ten, který o mně ví, můj dobrý Pán Bůh laskavý, / který mě má tak rád.

Modlitba

Nebeský Otče,

nevíme, co je to hlad.

Děkujeme za plody stromů, za chutný chléb, za plody země.

---

⁴ Možná by se dalo říci: „poddávající se.“ Lidé se často sami ochotně poddávají různým vlivům, nemusí být jimi přemáháni, ani podmaňováni.

Děkujeme za mléko, maso, za cizokrajné pokrmy.

Je pro nás těžké pochopit hodnotu všech těch věcí, když jsme vlastníma rukama neorali, neseli, nepečovali, ani nesklízeli.

Je těžké představit si, co všechno se skrývá za těmi dobrotami, jelikož jsme sami krmili, neléčili, nedojili, nevedli k řezníkovi, ani nepřinesli z dalekých zemí.

Nauč nás o trochu více děkovat. Nauč nás o trochu více se radovat z výdělků a z dalších tvých darů.

A prosíme, daruj nám svobodu obdarovávat jiné, svobodu dělit se o náš výdělek.

Další modlitby, přimluvy...

V jednotě se všemi křesťany se takto modlíme:

Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět se jméno tvé, přijď království tvé, buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi, chléb náš vezdejší dej nám dnes a odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům a neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého, neboť tvé jest království i moc i sláva na věky. Amen.

Závěrečné slovo

Ten, který vyvedl z mrtvých našeho Pána Ježíše,

Bůh lásky a pokoje,

ať požehná každé vaše konání

ať vám zachová nadějný výhled

a dá vám sílu k naplnění toho, co se jemu líbí.

Požehnej Vás štědrý Bůh Otec i Syn i Duch svatý.

Amen

* * * * *

*Součástí nedělních bohoslužeb jsou pravidelné sbírky. **Sbírka o neděli díkuvzdání** je celocírkevní a je určena na fond sociální a charitativní pomoci. Přispět na tento účel můžete nejsnadněji bezhotovostně na účet sboru: 162 282 485 / 0300 (ČSOB) a zadáním variabilního symbolu 18102020. Děkujeme!*